

Sustavi i jedinice mjera

Sustavi i jedinice za duljinu:

- **Hvatni sustav :**
  - 1 hvat (hv) = 6 stopa = **1,896 484 m**
  - 1 stopa = 12 palaca = 0,316 081 m
  - 1 palac = 2,634 cm

- **Engleski sustav**
  - 1 yard = 3 foot-a = 91,439 m
  - 1 foot (fut) = 12 inch-a = 30,48 cm
  - 1 inch (palac) = 2,54 cm

Metarski sustav – dekadski ili decimalni

- 1 dkm = 10 m
- 1 hm = 100 m
- 1 km = 1000 m
- 1 dm = 0,1 m
- 1 cm = 0,01 m
- 1 mm = 0.001 m
- 1 μ = 0,001mm

Sustavi i jedinice za površinu:

- **Hvatni sustav**
  - 1 čhv = 1,896 m x 1,896 m = **3,596 652 m²**
  - 1 j (katastarsko jutro) = 40 hv x 40 hv = **1600 čhv**
  - 1 j = **5754, 643 m²**
  - 1 m² = **0,278 036 čhv**

  - 1 mađarsko jutro = 1200 čhv

- **Metarski sustav**
  - 1 m² ..... = 1m x 1m
  - 1 a (ar) = 100 m² ..... = 10 m x 10 m
  - 1 ha (hektar) = 100 a = 10 000 m² ..... = 100 m x 100 m
  - 1 km² = 1 000 000 m² ..... = 1000 m x 1000 m

- 1 m² = 100 dm² = 10 000 cm² = 1 000 000 mm²
- 1 ha = 1 jutro + 1180,364 čhv
- 1 dunum = 10 ar = 1000 m² = 0,1 ha ....DUNUM (DULUM) -turcizam

Sustavi i jedinice za kutove:

➤ Seksagezimalni sustav (podjela)

- $1^\circ = 1/360$ punog kuta
- $1^\circ = 60' = (60 \times 60)''$

➤ Centezimalni sustav (podjela)

- $1g = 1/400$ punog kuta
- $1g = 100 c$ (centi minuta) = $(100 \times 100) cc$ (centi sekunda)

$$1gon = \frac{90}{100} = 0,9^\circ \quad 1^\circ = \frac{100}{90} \cong 1,1111gon$$

➤ Lučna mjera

- $360^\circ = 2\pi$ radijana
- $180^\circ = \pi$ radijana
- $90^\circ = \pi / 2$ radijana

$$\pi \text{ rad} = 200 \text{ gon} = 180^\circ$$

$$1^\circ = \frac{\pi}{180} \text{ rad} \approx 0,0175 \text{ rad} \quad 1^\circ = \frac{\pi}{180} \text{ rad} \approx 0,0175 \text{ rad}$$